

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție,
sesiunea iulie-decembrie 2021**

Comisia de evaluare pentru Secția penală

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 19 alin. (7) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la ÎCCJ, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 960/2021, în urma evaluării actelor întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia:

CANDIDAT: COD 1028

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești transmise, conform art. 16 alin. (7) din Regulament, de către curțile de apel;
- 10 lucrări întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia, atașate cererii de înscriere, conform art. 6 alin. (6) și (7) din Regulament;
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare: nu a fost cazul;
- sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare: nu a fost cazul.

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) Explicații solicitate candidatului: nu a fost cazul;
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: nu a fost cazul;
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: nu a fost cazul.

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare:** nu a fost cazul;
- b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 19 alin. (6) din Regulament:** nu a fost cazul;
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice:** nu a fost cazul.

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitate de analiză și sinteză

Punctaj acordat – 9 puncte

Motivare:

Candidatul a depus 10 lucrări spre evaluare, atașate cererii de înscriere la concurs, după cum urmează: 8 decizii în apel și 2 sentințe (fond – rechizitoriu).

La solicitarea comisiei de evaluare, curtea de apel în cadrul căreia candidatul își desfășoară activitatea a înaintat spre evaluare 30 de hotărâri, astfel: 13 decizii pronunțate în apel, 3 decizii prin care s-au soluționat contestații, o decizie în recurs (cerere sesizare Curtea Constituțională), o sentință (fond – rechizitoriu; hotărârea nr. 4, depusă de candidat), o sentință privind o cerere de strămutare, o hotărâre prin care a fost soluționată o sesizare formulată în baza Legii nr. 302/2004, 2 hotărâri privind aspecte din faza executării pedepsei, o hotărâre pronunțată ca judecător de drepturi și libertăți, o hotărâre pronunțată ca judecător de cameră preliminară, 2 încheieri prin care s-au verificat măsurile preventive în cursul judecății, 2 încheieri privind îndreptare erorii materiale, o încheiere prin care s-a soluționat cererea de recuzare și o încheiere prin care s-a soluționat un conflict de competență.

Hotărârile atașate nu tratează probleme de drept deosebite, excepție făcând hotărârile depuse de candidat, care sunt mai complexe, iar modalitatea de tratare a acestora este în general temeinică.

În ceea ce privește capacitatea de sinteză, se observă că, în cele mai multe hotărâri pronunțate ca instanță de control judiciar, candidatul preia, aproape integral, hotărârea atacată. În această manieră a procedat în Hotărârile nr. 2, 7, 8 și 9, depuse de candidat (în hotărârea nr. 7 se candidatul preia inclusiv din rechizitoriu, deși obiectul apelului este hotărârea primei instanțe), și Hotărârile nr. 2, 4, 8 și 11, selectate aleatoriu.

În ceea ce privește capacitatea de analiză, candidatul examinează criticile formulate de părți și de procuror, răspunzând întotdeauna punctual și argumentat acestora.

S-a constatat însă că, în cauzele cu mai mulți inculpați, candidatul nu face întotdeauna o analiză a situației particulare a fiecărui inculpat, ci procedează la o analiză globală a situației acestora. Spre exemplu, în Hotărârea nr. 17, selectată aleatoriu, ce a avut ca obiect verificarea măsurilor preventive privitoare la 4 inculpați, s-a reținut: *„În cauza dedusă judecății există, așa după cum s-a arătat, probe și indicii temeinice, din care rezultă presupunerea rezonabilă că inculpații apelanți C, D, E și F au săvârșit infracțiunile reținute în sarcina lor, pentru care s-a dispus arestarea preventivă și ulterior menținerea acestei măsuri. ... Prin urmare, Curtea constată că măsura privativă de libertate ce a fost luată față de inculpații apelanți C, D, E și F se situează pe coordonatele legalității și temeiniciei, corespunde scopului prevăzut de legiuitor, astfel cum este definit de art. 202 al. 1 Cod procedură penală, în deplin consens cu prevederile interne și consecvente practicii Curții Europene a Drepturilor Omului și răspunde imperativului asigurării bunei desfășurări a procesului penal, iar durata arestării preventive a inculpaților se situează în limitele guvernate de rezonabilitatea specifică unui proces echitabil”*.

Totodată, s-a constatat că în multe situații candidatul nu face o analiză a mijloacelor de probă administrate, însușindu-și hotărârea primei instanțe. Spre exemplu, în Hotărârea nr. 9, depusă de candidat, în care s-a declarat apel de către procuror și cei 6 inculpați, prin care s-a criticat hotărârea primei instanțe pe mai multe aspecte, inclusiv sub aspectul netemeinicii soluției, nu s-a mai procedat la analiza mijloacelor de probă administrate și reținerea situației de fapt, ci s-a menționat: *„Curtea își însușește analiza amănunțită asupra probelor făcută de prima instanță referitoare la situațiile de fapt reținute în sarcina inculpaților (cu excepția celor arătate în înlăturarea agravantei premeditării, la omor calificat și în susținerea soluției de achitare a inculpatei B.D. pentru mărturie mincinoasă), aspecte pe care nu le va mai relua, având în vedere motivele de apel formulate”*.

În aceeași manieră s-a procedat și în Hotărârea nr. 11, 20 și 22, selectată de comisie. În hotărârea nr. 25, ce viza apelul declarat de inculpatul minor, consideră chiar neutilă reținerea situației de fapt, astfel: *„În acest context, apreciază neutilă o eventuală reluare, în considerentele prezentei decizii, a tuturor elementelor probatorii pe care s-au întemeiat aceste concluzii, urmând a detalia propria analiză numai prin raportare la acele chestiuni de fapt sau de drept care interesează din perspectiva cenzurării explicite a criticilor punctuale formulate în apel”*. Candidatul a procedat în aceeași modalitate în hotărârea nr. 28, în care deși inculpatul nu a recunoscut săvârșirea infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată și condamnat, în apel s-a reținut: *„În acest context, Curtea apreciază neutilă o eventuală reluare, în considerentele prezentei decizii, a tuturor elementelor probatorii pe care s-au întemeiat aceste concluzii”*.

b) Coerență în exprimare

Punctaj acordat – 12 puncte

Motivare:

În general, candidatul folosește un limbaj adecvat problematicii tratate în lucrările înaintate spre evaluare, exprimarea fiind coerentă, iar formulările concise. Motivările sunt bine structurate, îndeplinind cerințele de formă și conținut prevăzute de legea procesual penală.

Candidatul analizează, de regulă, foarte temeinic cauza cu care a fost investit. În hotărârile selectate aleatoriu au fost identificate și hotărâri în care argumentația s-a rezumat la câteva paragrafe (spre exemplu, 5, 7, 13, 18 și 29).

Totodată, preluarea multor pagini din conținutul actului de sesizare sau a hotărârii primei instanțe, îngreunează înțelegerea problemelor de drept ridicate în respectivele cauze.

În unele hotărâri însă candidatul are unele exprimări neclare. Spre exemplu, în Hotărârea nr. 13, selectată de comisie, având ca obiect îndreptare eroare materială, se rețin următoarele: *„De asemenea, judecătorul de drepturi și libertăți, la paragraful 9 din minuta sentinței mai sus menționate, a menționat cheltuielile judiciare rămase în sarcina statului, se constată că s-a menționat în mod greșit suma de 840 lei, ca reprezentând onorariu avocat oficiu (parchet și instanță) persoană solicitată ce ar urma să se avanseze din fondurile Ministerului Justiției către Baroul Articolul 278 alin. 1 Cod procedură penală statuează că „Erorile materiale evidente din cuprinsul unui act procedural se îndreaptă de însuși organul de urmărire penală, de judecătorul de drepturi și libertăți sau de cameră preliminară ori de instanța care a întocmit actul, la cererea celui interesat sau din oficiu”.*

Întrucât s-a procedat în mod greșit, din oficiu, urmează a conferi aplicabilitate dispozițiilor textului de lege la care s-a făcut trimitere, dispunând îndreptarea actului, în sensul celor mai sus-arătate”.

Dispozitivul hotărârilor este redactat, în general, în formă clară și concisă. Indicăm, cu titlu exemplificativ, Hotărârile nr. 2, 3, 4, 7 și 9, depuse de candidat și Hotărârile nr. 2, 11, 22, 24 și 25, selectate aleatoriu.

c) Argumentație din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat – 9 puncte

Motivare:

Candidatul prezintă, în mare parte, argumentele care au stat la baza soluțiilor adoptate, însă, uneori claritatea hotărârilor – cele selectate pe criterii obiective – este afectată de stilul succint, lapidar adoptat.

Așa cum s-a arătat anterior, au fost identificate mai multe hotărâri în care candidatul nu face o analiză în profunzime a probatoriului și a argumentelor părților.

În unele cauze selectate aleatoriu, candidatul realizează o motivare a hotărârilor în termeni generali. În acest fel s-a procedat în Hotărârea nr. 1, unde candidatul reține: *„Din cele menționate rezultă că în cauză sunt îndeplinite condițiile legale impuse de art. 128 din Legea nr. 302/2004 privind cooperare judiciară internațională în materie penală, modificată. Astfel, fapta pentru care este cercetat inculpatul este incriminată în legislația română în art. art. 218 alin. 1, alin. 3 lit. c și e din Codul penal român, cu aplicarea art. 113 alin. 2 din Codul penal român și art. 5 Cod penal, pedepsită cu închisoarea de la 5 la 12 ani, termenul de prescripție nefiind împlinit, iar inculpatul are domiciliul stabil pe teritoriul României în raza de competență teritorială a Curții de Apel În consecință, în baza art. 128 alin. 5 din Legea nr. 302/2004 Curtea va admite cererea de preluare a judecății...”*

În aceeași modalitate procedează candidatul și în Hotărârea nr. 9, selectată aleatoriu, prin care s-a soluționat contestația la executare, în care se motivează într-un singur paragraf, respectiv: *„În speță, împrejurarea sesizată de Penitenciarul – la data de (în sensul că pedeapsa de 4 ani închisoare, recunoscută și pusă în executare, transformată în zile, este de 1460 de zile și nu de 1490 de zile, cum eronat s-a consemnat) constituie fără îndoială o nelămurire cu privire la hotărârea care se execută, potrivit textului mai sus enunțat”*.

Totodată, în hotărârea nr. 17, s-a reținut: *„De asemenea, în speță nu sunt incidente nici dispozițiile art. 242 alin. 1 Cod de procedură penală pentru a se dispune revocarea măsurii arestării preventive a inculpatului apelant E (contrar susținerilor apărării, temeiurile care au stat la baza luării măsurii nu au încetat). Prin urmare, Curtea constată că măsura privativă de libertate ce a fost luată față de inculpații apelanți C, D, E și F se situează pe coordonatele legalității și temeiniciei, corespunde scopului prevăzut de legiuitor, astfel cum este definit de art. 202 al. 1 Cod procedură penală, în deplin consens cu prevederile interne și consecvente practicii Curții Europene a Drepturilor Omului și răspunde imperativului asigurării bunei desfășurări a procesului penal, iar durata arestării preventive a inculpaților se situează în limitele guvernate de rezonabilitatea specifică unui proces echitabil.*

Pentru aceste considerente, având în vedere faptul că măsura privativă de libertate s-a luat față de inculpați cu respectarea dispozițiilor legale în materie, iar temeiurile avute inițial în vedere ...”.

În aceeași modalitate s-a procedat și în hotărârea nr. 20.

În soluționarea problemelor de drept ce au făcut obiectul cauzelor cu care a fost investit, candidatul folosește în general argumente clare și logice, nu recurge la formulări ambigue, ceea ce face ușor de urmărit raționamentul avut în vedere la pronunțarea hotărârii. Cu toate acestea, în Hotărârea nr. 10, selectată de comisie, s-a reținut: *„Probele la care se referă art. 223 alin. 2 Cod procedură penală au o încărcătură mai mare decât indiciile la care se referă art. 202 alin. 1 Cod procedură penală, dar în același timp sunt probe care susțin doar o suspiciune rezonabilă cu privire la comiterea unei infracțiuni și care, prin definiție, sunt mai puțin convingătoare*

decât probele care susțin o condamnare. Din acest punct de vedere, piesele probatorii din procesul penal susțin cu intensitate mai mică la început, iar apoi cu intensitate în creștere, acuzarea ce i se aduce unei persoane inculpate de comiterea unei fapte penale”.

În hotărârile supuse evaluării, au fost identificate trimiteri la literatura de specialitate și la jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, Curții Constituționale, Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și referiri la dreptul Uniunii Europene, cu incidență asupra chestiunilor de drept supuse analizei.

d) Verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor

Punctaj acordat – 4 puncte

Motivare:

Din datele statistice înaintate de Colegiul de conducere al Curții de apel rezultă faptul că acest candidat a ocupat funcția de președinte al secției penale, începând din anul 2015 și până în prezent. Din perspectiva altor atribuții administrative exercitate - pe lângă cele specifice activității de judecată sau funcției de conducere – amintim: membru al comisiei de evaluare a activității judecătorilor, membru al grupului de lucru pentru unificarea practicii judiciare, analiza practicii instanței de control judiciar și realizarea învățământului profesional al judecătorilor de la nivelul secției, participarea la întâlnirile președinților secțiilor penale ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și ale curților de apel dedicate aspectelor de practică neunitară, organizarea unor conferințe dedicate instruirii profesionale a judecătorilor, membru al comisiei de examinare la examenelor de capacitate al judecătorilor stagiați etc.

Conform datelor statistice comunicate, volumul de activitate al candidatului corespunde mediei secției.

Din perspectiva hotărârilor pentru care nu a fost respectat termenul legal de redactare, situația se prezintă după cum urmează, defalcat pe ani și raportat la media secției: anul 2011 – 29 hotărâri (media secției 17), anul 2012 – 17 hotărâri (media secției 9), anul 2013 – 18 hotărâri (media secției 10), anul 2014 – 43 hotărâri (media secției 22), anul 2015 – 52 hotărâri (media secției 18), anul 2016 – 45 hotărâri (media secției 19), anul 2017 – 56 hotărâri (media secției 18), anul 2018 – 43 hotărâri (media secției 18), anul 2019 – 42 hotărâri (media secției 17), anul 2020 – 66 hotărâri (media secției 23), respectiv anul 2021 – 27 hotărâri (media secției 13).

V. Punctaj total – 34 puncte

Data:

07.12.2021

Comisia de evaluare pentru Secția penală

Judecător

.....

Judecător ,

.....

-----5-----